

Nr 17

Utlåtande med anledning av väckta motioner om kapitalinvestering i fonden för låneunderstöd till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.

För innevarande budgetår har till lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. anvisats ett investeringsanslag av 300 000 kronor. Någon medelsanvisning för ändamålet för budgetåret 1955/56 har icke föreslagits av Kungl. Maj:t. Bestämmelser rörande anslaget användning är meddelade i kungörelsen den 11 maj 1934 (nr 138) angående lån av statsmedel för främjande av beredning, förvaring och avsättning av fisk, ändrad genom kungörelsen 1948: 314.

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 79 av herr *Spetz* och II: 104 av herr *Arweson m. fl.* har yrkats, att riksdagen måtte såsom kapitalinvestering i fonden för låneunderstöd till lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. för budgetåret 1955/56 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna torde utskottet få hänvisa till dessa.

Över motionerna har utskottet låtit inhämta yttranden från statens jordbruksnämnd, fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök och Sveriges fiskares riksförbund.

Statens jordbruksnämnd har i sitt den 1 mars 1955 dagtecknade yttrande anfört följande.

Jordbruksnämnden har av statskontoret under hand inhämtat, att å ifrågavarande investeringsanslag den 30 juni 1954 förelåg en behållning av 2 373 000 kronor, inberäknat 1954/55 års anvisning på 300 000 kronor, samt att behållningen å anslaget den 15 februari 1955 nedgått till 1 872 000 kronor.

I likhet med motionärerna anser nämnden det vara av stort värde — ej minst ur det svenska fiskets avsättningssynpunkt — att förutsättningar finnes för en utvidgad beredning av fiskfiléer inom landet. I den mån dessa åtgärder vidtagits av fiskets ekonomiska föreningsrörelse har de till en del i viss utsträckning finansierats med lån ur förevarande anslag. Det alltmär stegrade marknadsbehovet av särskilt frysta fiskfiléer gör det emellertid angeläget, att en fortsatt utbyggnad av filéberedningsindustrien kan komma till stånd. För att underlätta möjligheterna för en dylik utbyggnad är det enligt nämndens mening önskvärt att även framdeles tillräckliga medel står till statens förfogande för lån för bl. a. dessa ändamål. I detta sammanhang vill nämnden erinra om att nämnden i skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 december 1954 föreslagit en sådan ändring av bl. a. de för

anslaget gällande författningsbestämmelserna, att lån ur anslaget på i huvudsak lika villkor som för ekonomisk förening av fiskare skall kunna beredas även annan än dylik förening. Därest författningsändringen genomföres, kommer större anspråk än hittills att ställas på förevarande anslag.

För motionärernas önskemål om en medelsanvisning för nästa budgetår talar angelägenheten av att filéberedningsindustrin utbygges och sannolikheten för att under de närmaste åren statslån till betydande belopp skall komma att sökas för denna utbyggnad. Om hänsyn emellertid togs till anspråken under senare år på lån till främjande av beredning och avsättning av fisk, bör de medel, som nu står till förfogande för nämnda ändamål, väl förslå fram till den 30 juni 1956. Med hänsyn härtill och till den begränsning i investeringsverksamheten, som f. n. förutsattes skola ske på alla områden, vill nämnden ifrågasätta lämpligheten av att för budgetåret 1955/56 anvisas begärt anslag.

I sitt yttrande, dagtecknat den 5 mars 1955, har *fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök* anfört följande.

Vid beräkningen av medelsbehovet för denna fond utgick fiskeristyrelsen i sina förslag till anslagsäskanden till 1955 års riksdag bl. a. från en underhandsuppgift från statskontoret om behållningen å anslaget vid utgången av budgetåret 1953/54. Det har nu framgått att denna behållning i själva verket var icke oväsentligt större än som uppgivits. Detta har medfört, att det belopp, som vid ingången av innevarande budgetår stod till förfogande, var större än som i nyssnämnda anslagsäskanden angavs och uppgick till 2 373 000 kronor (inklusive årets anslag 300 000 kronor). Av detta belopp har hittills 551 000 kronor disponerats, varför f. n. i fonden föreligger en behållning av 1 822 000 kronor. Medelstillgången är alltså väsentligt bättre än fiskeristyrelsen hade anledning att räkna med vid avgivande av sina förslag till anslagsäskanden för budgetåret 1955/56, vilket givetvis medför att behovet av kapitaltillskott är mindre än som beräknats.

Som i motionerna framhållits föreligger ett trängande behov av anläggningar för filéberedning, djupfrysning m. m. för att den svenska fiskerinäringen skall kunna hävda sig i den allt hårdare konkurrensen på detta område. Enligt vad styrelsen erfarit är också inom den närmaste framtiden ansökningar om lån till betydande belopp för byggande av dylika anläggningar att förvänta. Med hänsyn till de uppgifter rörande medelstillgången, som nu föreligger, finner sig styrelsen dock icke böra förorda anvisande av investeringsanslag till fonden för budgetåret 1955/56.

Sveriges fiskares riksförbund har i yttrande den 12 mars 1955 anfört följande.

De svenska fiskarna har ständigt stora bekymmer med sina pris- och avsättningsfrågor, men har trots detta kunnat i stort sett hålla sin näring i nivå med övriga. Fisket har under senare år undergått en stark utveckling och rationalisering. Svensk fångad fisk är i regel uppskattad och eftersökt även utomlands, vilket sammanhänger med att fiskarna vinnlägger sig om att sköta sina fångster på ett föredömligt sätt och så, att varorna kan presenteras för konsumenterna i prima skick. I fråga om beredning och distribution finnes dock fortfarande åtskilligt att önska, men även på detta område har gjorts stora ansträngningar såväl från fiskhandelsns sida som från fiskarnas egna ekonomiska och fackliga organisationer.

Fiskets lönsamhet är emellertid fortfarande låg. Stora kvantiteter fisk kan icke finna avsättning inom landet, utan måste exporteras till i regel

låga priser, samtidigt som stor import förekommer, särskilt av beredd och djupfryst fisk och fiskfilé. Detta förhållande är anmärkningsvärt, eftersom det enligt vår uppfattning kan anses vara av intresse för hela landet, att den inhemska beredningen av fisk och fiskfiléer erhåller tillräckliga förutsättningar för tillfredsställande av den stora efterfrågan. Härigenom skulle importbehovet kunna minskas och fiskarna erhålla ett bättre pris på sina fångster. Allmän uppfattning bland fiskets folk är nämligen, att en ökad försäljning på svenska marknaden av svenska fiskares fångster skulle kunna utgöra ett verksamt medel till förbättring av fiskets lönsamhet. Redan år 1950 hemställde förbundet hos Kungl. Maj:t, att den svenska marknaden borde reserveras för svenska fiskares produkter i den utsträckning som var nödvändig för att upprätthålla skäliga priser på fiskets produkter.

Såsom framhålles i motionerna är alltså filéskärning av fisk samt möjligheten att djupfrysa dessa filéer en av de främsta förutsättningarna för en ökad avsättning inom landet av svenska fiskares fångster. Givetvis är det också en förutsättning för sådan verksamhet, att tillräckliga medel kan anskaffas för nyanläggningar och utvidgningar på detta område. Fonden för låneunderstöd till lån till främjande av beredning och avsättning av fisk kan därför anses vara synnerligen värdefull under förutsättning av att tillräckliga medel anvisas för beviljande av lån ur fonden. Det i motionerna föreslagna beloppet på 500 000 kronor är i förhållande till den nuvarande situationen ingalunda för högt tilltaget.

Med hänvisning till det anförda vill förbundet tillstyrka bifall till föreliggande motioner.

Utskottet. Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sina anslags-
äskanden för budgetåret 1955/56 hemställt om anvisande av ett investeringsanslag av 500 000 kronor till Fonden för låneunderstöd: Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. Genom beslut den 4 januari 1955 har Kungl. Maj:t funnit framställningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I motionerna I: 79 och II: 104 har yrkats, att det av styrelsen begärda beloppet skall anvisas för ändamålet. Såsom motivering härför har anförts det stora behovet av anläggningar för filéberedning och djupfrysning av fisk.

Såsom framgår av utredningen i ärendet finnes å anslaget enligt nu föreliggande uppgifter en behållning av omkring 1 800 000 kronor. Utskottet anser därför i likhet med fiskeristyrelsen och statens jordbruksnämnd något kapitaltillskott till fonden icke erforderligt för nästa budgetår. Med hänsyn härtill hemställer utskottet,

att motionerna I: 79 och II: 104 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 april 1955

På jordbruksutskottets vägnar:

HJALMAR GUSTAFSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Anderberg, Lage Svedberg, Nord, Jon Jonsson, Bertil Andersson, Sundberg, Hansson, Eskilsson, Bror Nilsson och Franzén; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Dädesjö, Johnsson i Kastan-jegården, Jacobson i Vilhelmina, Andersson i Hyssna, Hægglom, Pettersson i Dahl, Lindström, Rimås, Arweson och Johansson i Öckerö.